

אברייא דר' ישמעאל, וכ"כ בתוס' דלא פליג אדשמואל דלעיל ודו"ק. (מהרש"א).

ועי' גם בבבין שלמה: נראה דכוונתו ג"כ כמ"ש תוס' לא מיבעי' לי' לרב יוסף אי בעינן דבר שאין הצדוקים מודים בה, אלא אי הוה ביטול מקצת וקיום מקצת מיבעי' לי', ונקט חרישה רישא דאבות מלאכות בפ' כלל גדול נקט, וכן משמע לי מדברי מהרש"א אלא שט"ס יש בדבריו.

ובאהל משה כתב: שאין הצדוקין וכו', נראה כוונתו דבכה"ג לא איכפת לן אפילו צדוקין מודים, דאטו צדוקין גרמי חיובא ופטורא, אלא שאם נשכח מהם איזה דבר המפורש בתורה עד שגם הצדוקים מודים לאו הוראה היא שהיה להם ללמוד, אבל אם טעו בסברא או דרשא אף שהצדוקין לא ס"ל כוותיהו אינו ענין לפטור מקרבן, כנ"ל אף שהוא נגד דברי התוס'. ועי"ע בתוד"ה בעי רב יוסף.

ד"ה כדשנין. יל"ע, דלגבי דין דנדה כתב רש"י, כדשנין לעיל דלא הוי עקירת כל הגוף, ולא פירט מה שנו לעיל, ולגבי דין דשבת נקט רש"י, האיבעית אימא שבגמרא לעיל עמוד א, כדשנין דמושיט וזורק שרי, ולגבי עבודת כוכבים נקט רש"י, כדשנין דהשתחואה שלא כדרכה שריא, והיינו תי' הראשון שבגמרא לעיל.

ועי' באלף המגן שהתעורר בזה דכתב רש"י כדשנין דמושיט וזורק וכו': וקשה לי אמאי לא הביא התירוצ' א' הכנסה מותר וכו'. אבל עיין במאירי שכתב לעיל ע"א על הא דע"ז: וכן שטעו ואמרו המשתחוא לעבודה זרה חייב, ומכל מקום דוקא בפשוט ידים ורגלים אבל הכריעה לבד פטור, או שלא נאסרה אלא שדרכה בכך.

וכתב שם בהערות רא"ס: בגמ' שלנו הסדר מהופך, בתחלה תי' שהשתחואה כדרכה אסירא, ואח"כ בפשוט ידים, ונ"ל שגם רש"י גרס כרבינו כי לקמן ד' ב' ד"ה כדשנין לגבי שבת מפרש כמסקנא דמושיט וזורק שרי, ובפעם שני מפרש דהשתחואה שלא כדרכה שריא, וודאי תי' זה הי' לפני רש"י ג"כ במסקנא.

ד"ה לקיים מקצת, וה"ה לרבנן. ומה שנקט ר' שמעון, עי' להלן ברש"י ד"ה ובעבודת כוכבים, מרש"י בסנהדרין.

ד"ה ובעבודת כוכבים, והכי מתרץ ליה רב חסדא וכו'. בסנהדרין (פט, ב): תנו רבנן נביא שהדיח (שמתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת כוכבים) בסקילה רבי שמעון אומר בחנק, וכו', אמר רב חסדא (צ, א) מחלוקת (דרבנן ורבי שמעון בנביא) בעוקר (כל) הגוף דעבודת כוכבים (ואומר נצטויתי ברוח הקודש מפי הגבורה להתנבאות לעקור כל מצות עבודת כוכבים מן התורה) וקיום מקצת וביטול מקצת דעבודת כוכבים (או לקיים מקצת ולבטל מקצת), דרחמנא אמר מן הדרך אפילו מקצת הדרך, אבל עוקר הגוף דשאר מצות, דברי הכל בחנק, וקיום מקצת וביטול מקצת דבשאר מצות דברי הכל פטור (דהתם דבר כתיב דבר שלם ולא חצי דבר), וכו', רב המנונא אמר מחלוקת בעוקר הגוף בין בעבודת כוכבים בין בשאר מצות, וקיום מקצת וביטול מקצת דעבודת כוכבים, דרחמנא אמר מן הדרך אפילו מקצת הדרך, אבל קיום מקצת וביטול מקצת דבשאר מצות, דברי הכל פטור (ואפילו מחנק).

ת"ר המתנבא לעקור דבר מן התורה חייב, לקיים מקצת ולבטל מקצת ר"ש פוטר, ובעבודת כוכבים, אפילו אומר היום עיבדוה